Dosarul nr.2-7562/22 (2-22048084-12-2-06042022)

HOTĂRÎRE
În numele legii

Dispozitivul hotărîrii pronunțat public la 23 octombrie 2023 în mun.Chișinău
Hotărîrea integrală întocmită la 04 ianuarie 2024
Judecătoria Chişinău (sediul Centru)
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Maria Ţurcan
Grefier Chihai Aliona

cu participarea reprezentantului reclamantului SRL ”Cris Consult”, avocatul Rusanovschi Radu, cu participarea reprezentantului pîrîtului CA ”Garanție” SA, avocatul Jarovlea Veaceslav, în lipsa pîrîtului Boțoroga Mihail și intervenientului accesoriu SRL ”Tornado Prime”, legal înștiințați,

în sediul instanței, în şedinţă publică, a examinat cauza civilă la cererea de chemare în judecată a SRL ”Cris Consult” către CA ”Garanție” SA și Boțoroga Mihail privind încasarea prejudiciului material, costul locațiunii automobilului, încasarea cheltuielilor de judecată,

a c o n s t a t a t:

Argumentele participanților la proces:

1. La data de 05 aprilie 2023 SRL ”Cris Consult” s-a adresat cu cererea de chemare în judecată către CA ”Garanție” SA privind încasarea prejudiciului material, costul locațiunii automobilului, încasarea cheltuielilor de judecată.
2. În motivarea cererii reclamantul a indicat, că la data de 11.03.2020 în mun. Chișinău a avut loc un accident rutier, în urma căruia a fost deteriorat automobilul de model*****, n/î ***** ce aparține cu drept de proprietate reclamantului. Conform deciziei agentului constatator privind aplicarea sancțiunii din 11.03.2020 vinovat de producerea accidentului rutier și cauzarea prejudiciului material este recunoscut intervenientul accesoriu Boțoroga Mihail. La data de 24.07.2020 a fost examinat automobilul de model*****, n/î *****, de către expertul Centrului Național de Expertize Judiciare dl Sandu Ion, în urma examinării automobilului menționat a fost întocmit un Raport de Expertiză Extrajudiciară nr. 1608, 1609, prin care a fost stabilit că prejudiciul material provocat, SRL ”Cris Consult” constituie suma de 124566 lei. Compania de asigurare a fost invitată la examinarea automobilului menționat. Prin intermediul avocatului Rusanovschi Radu la data de 26.08.2020 a fost transmisă o reclamație prin care reclamantul a solicitat ca în termen de 15 zile calendaristice compania pîrîtă să îl informeze în scris despre efectuarea unui recalcul a despăgubirii de asigurare ținînd cont de Raportul de Expertiză Extrajudiciară nr. 1608, 1609. În conformitate cu acest raport pîrîtul este obligat să achite persoanei păgubite prejudiciul material restant în mărime de 88555 lei, prejudiciu din care a fost exclusă despăgubirea de asigurare achitată de pîrît sumă obținută în felul următor: 124566 lei prejudiciu material stabilit în baza raportului sus menționat- 36011 lei suma achitată de către compania pîrîtă = 88 555 lei suma despăgubirii de asigurare restante. Indică reclamantul că pînă în prezent nu a primit un răspuns de la Compania pîrîtă în privința efectuării unui recalcul. Compania de asigurare nu a luat în calcul și alte cheltuieli în vederea reparării integrale a prejudiciului real cauzat: evacuarea automobilului 1200 lei;

costul evaluării de către CNEJ-2100 lei. Consideră reclamantul că Compania a lezat dreptul reclamantului prin refuzul de a achita o despăgubire de asigurare în termenii indicați de legislația în vigoare, precum și prin manifestarea unui comportament care duce la tărăgănarea achitării despăgubirii. Totodată, din considerentul că, compania de asigurarea nu a achitat în măsură deplină costul de reparație a automobilului reclamantul a fost nevoit să suporte cheltuieli suplimentare legate de arenda unui automobil. Astfel, în total reclamantul în baza unui contract de locațiune nr. 1603-20AA din 16.03.2020 încheiat cu ”Avante” SRL a achitat locațiunea în mărime de: martie 2020-5471,33 lei; aprilie 2020-9 903,18 lei, mai 2020-10 224,27 lei, iunie 2020-9 916,44; iulie 2020-10376; august 10 359 lei; septembrie 2020-10 111,92 lei; octombrie 2020-10 508,38 lei; noiembrie 2020-5496,28 lei, total - 82366,36 lei.

3. Reclamantul SC ”Cris Consult” SRL a solicitat prin cererea din 05.04.2022: - admiterea cererii, perceperea în beneficiul reclamantului de la pîrît a sumei de 88555 lei-prejudiciu material, 1200 –servicii evacuare auto; 2100 lei-servicii evaluare, 420 lei costul de diagnostică a automobilului deteriorat, suma de 44,90 servicii poștale; -perceperea în beneficiul reclamantului de la pîrît a sumei taxei de stat și a cheltuielilor de judecată; - perceperea în beneficiul reclamantului de la pîrît a sumei de 82 366,36 lei-costul locațiunii automobilului; -perceperea în beneficiul reclamantului de la pîrît a sumei de 5000 lei ce constituie cheltuieli pentru asistența juridică.

4. La data de 18.04.2022 reprezentantul reclamantului, avocatul Rusanovschi Radu, a depus cerere cu privire la înlăturarea neajunsurilor, prin care a concretizat statutul procesual a lui Boțoroga Mihail fiind în calitate de intervenient accesoriu. La fel, a concretizat pretențiile și a solicitat: să fie încasat din contul pîrîtului CA ”Garanție” SA în beneficiul reclamantului SC ”Cris Consult” SRL prejudiciul material în mărime de 88555 lei, 1200 lei servicii evacuare, 2100 lei servicii evaluare, 6126 lei taxa de stat, 420 lei diagnostica a automobilului deteriorat, 5000 lei servicii juridice, 82366,36 lei locațiunea automobilului, 44,90 lei servicii poștale. (f.d. 60)

5. Ulterior, pe parcursul examinării cauzei reprezentantul reclamantului, avocatul Rusanovschi Radu, a depus cerere cu privire la *concretizarea pretențiilor, prin care* a concretizat și calitatea procesuală a lui *Botoroga Mihail*, și anume, l-a atras în proces în *calitate de copîrît.* A solicitat reclamantul: 1) încasarea în beneficiul reclamantului de la Compania de asigurări ”Garanție” SA a sumei de 88 555 lei-prejudiciu material, 1200 lei–servicii evacuare auto; 2100 lei-servicii evaluare, 420 lei costul de diagnostică a automobilului deteriorat, suma de 44,90 servicii poștale, 2) încasarea în beneficiul reclamantului de la pîrîtul Compania de Asigurări ”Garanție” SA și a pîrîtului Botoroga Mihail cheltuielile pentru taxa de stat și a cheltuielilor de judecată proporțional cerințelor admise; 3) încasarea a în beneficiul reclamantului de la pîrîtul Botoroga Mihail a sumei de 82 366,36 lei –costul cheltuielilor pentru locațiunii automobilului. (f.d. 126-127)

6. În ședința de judecată reprezentantul reclamantului, avocatul Rusanovschi Radu, a susținut integral cererea de chemare în judecată și a solicitat să fie admisă, cu concretizările respective.

7. Reprezentantul pîrîtului CA ”Garanție” SA, avocatul Jarovlea Veaceslav, în ședința de judecată nu a recunoscut cererea de chemare în judecată, a solicitat respingerea acesteia. A depus explicații scrise și referință. (f.d. 119-124, 152-156) Totodată, a solicitat restituirea cheltuielilor de judecată în mărime de 5000 lei, cu titlu de asistenta juridică. (f.d.85-89)

8. Pîrîtul Boțoroga Mihail în ședința de judecată nu s-a prezentat, a fost citat legal. (f.d. 82, 140) Referință nu a depus. Mai mult, Boțoroga Mihail cunoaște despre examinarea acestei cauze, fapt confirmat și prin depunerea unei cereri de amînare a ședinței, semnată personal la 28.09.2022 (f.d. 115).

9. Intervenientul accesoriu SRL ”Tornado Prime” în ședința de judecată nu s-a prezentat, a fost citat la sediu. (f.d. 114)

Aprecierea instanței:

10. Audiind reprezentantul reclamantului și reprezentantul pîrîtului, studiind materialele dosarului, apreciind pretenţiile formulate în acţiune în raport cu probele prezentate, administrîndu-le pertinenţa şi temeinicia prin prisma legislaţiei ce guvernează raportul juridic litigios, instanţa de judecată consideră că pretențiile SRL ”Cris Consult” către CA ”Garanție” SA privind încasarea prejudiciului material, a serviciilor de evacuare, serviciilor de evaluare și diagnostică a automobilului, încasarea cheltuielilor de judecată, urmează a fi respinsă ca nefondată, iar pretențiile reclamantului către Boțoroga Mihail privind încasarea costului cheltuielilor pentru locațiunea automobilului, și a cheltuielilor de judecată, este întemeiată și urmează a fi admisă, reieșind din următoarele raționamente.

11. În şedinţa de judecată s-a constatat că, la data de 11 martie 2020 în mun. Chișinău a avut loc un accident rutier în care au fost implicate automobilul ***** cu n/î ***** condus de Boțoroga Mihail (posesorul mijlocului de transport fiind SC ”Tornado Prime” SRL-f.d.74, iar Boțoroga Mihail era angajatul acestei firme, fapt ce rezultă din Procesul-verbal de audiere a persoanei bănuite în comiterea contravenției, f.d.75) și automobilul***** cu n/î*****. În urma acestui accident a fost deteriorat automobilul de model*****, n/î ***** ce aparține cu drept de proprietate reclamantului SC ”Cris Consult” SRL. (f.d.12)

12. Din materialele cauzei rezultă că vinovat de producerea accidentului rutier și cauzarea prejudiciului material este Botoroga Mihail.

13. La data accidentului rutier, asiguratul SC ”Tornado Prime” SRL, care este posesorul mijlocului de transport ***** cu n/î *****, avea încheiat contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă cu CA ”Garanție” SA nr. RCAI-005403905 din 18.11.2019, cu perioada de valabilitate de la 20.12.2019 pînă la 17.11.2020. (f.d.74 verso)

14. La data de 18.05.2020 și 06.06.2020, reprezentantul persoanei păgubite SC ”Cris Consult” SRL împreună cu expertul CA ”Garanție” SA au participat la întocmirea Procesului-verbal (RCA) de constatarea daunelor nr. D2-20-0065 în privința autovehiculului***** cu n/î *****, fabricat în anul 2011. (f.d.90) A participat și Boțoroga Mihail la constatare.

15. La data 16.07.2020 în prezența reprezentantului reclamantului, Domenti Valeriu, pîrîtul ” Garanție” SA a examinat repetat automobilul deteriorat de model*****, cu n/î ***** și a fost întocmit procesul-verbal suplimentar de constatare a daunelor, stabilind *suplimentar* ca fiind deteriorate *7 piese* la înlocuire și *1 piesă* la reparație. (f.d. 91)

16. În ședința de judecată s-a stabilit că procesele-verbale susmenționate au fost semnate de reprezentantul reclamantului, iar pe procesul-verbal din 18.05.2020 a menționat: ” ambele faruri față înlocuire”. (f.d. 90-91)

17. Conform Actului de despăgubire RCAI nr. D2-20-0065 din 15.06.2020, semnat de Președintele CA ”Garanție” SA a fost aprobată spre plată suma despăgubirii de asigurare în mărime de 36016,00 lei. (f.d. 92) Potrivit ordinului de plată nr. 219, la data de 02.07.2020,

SA ”Garanție” a transferat în contul SC ”Cris Consult” SRL suma *36016,00 lei*, cu titlu de plată despăgubiri de asigurare pentru deteriorarea***** cu n/î *****. (f.d.93)

18. Conform Actului de despăgubire RCAI nr. D2-20-0065 din 22.09.2020, semnat de Președintele CA ”Garanție” SA a fost aprobată spre plată suma despăgubirii de asigurare în mărime de 18960,00 lei. (f.d. 94) Potrivit ordinului de plată nr. 473, la data de 24.09.2020 SA ”Garanție” a transferat în contul SC ”Cris Consult” SRL suma *18960,00 lei,* cu titlu de plata despăgubirii de asigurare pentru deteriorarea***** cu n/î *****. (f.d. 95)

19. Astfel, în ședința de judecată s-a stabilit că SA ”Garanție” a achitat reclamantului *total 54 974 lei*, care reflectă suma prejudiciului material cauzat. Cu toate acestea, reclamantul a luat în considerare la examinarea acestei cauze doar transferul primei sume de *36016,00 lei.*

20. Reclamantul și-a întemeiat cererea de chemare în judecată în baza Raportului de Expertiză Extrajudiciară nr. 1608, 1609 din 24.07.2020, întocmit de CNEJ, potrivit căruia costul reparației autovehiculului***** cu n/î ***** constituie 124 566 lei. (f.d.14-26)

21. Totodată, reclamantul a probat faptul, că ar fi suportat cheltuieli de reparație a automobilului, conform Comenzii din *20.10.2020,* și conform facturii fiscale seria EAA003699663 din 13.11.2020, eliberate de SRL ”Autoframe-FM” în sumă de 130 751,90 lei (f.d.52-54). În acest sens, reclamantul a prezentat două ordine de plată: Ordin de plată nr.104 din 28 septembrie 2020 pentru suma de 74 289,70 lei (f.d. 134), și Ordin de plată nr.104 din 12 noiembrie 2020 pentru suma de 59 862,20 lei (f.d.133). Însă, în opinia instanței, aceste probe ridică dubii și semne de întrebare în privința pertinenței lor, din următoarele motive. Prima plată reclamantul ar fi făcut-o la data de 28 septembrie 2020 pentru suma de 74 289,70 lei, Ordin de plată nr.104. Însă, apare întrebarea, cum e posibil că reclamantul a făcut prima plată la *28 septembrie 2020 (mai devreme decît Comanda)*, pe cînd însuși Comanda către SRL ”Autoframe-FM” pentru reparația acestui automobil este datată cu *20.10.2020,* iar factura fiscală, eliberată de SRL ”Autoframe-FM” în sumă de 130 751,90 lei, este din 13.11.2020 ?.(f.d.52-54) Mai mult, în Ordinul de plată nr.104 din 28 septembrie 2020 pentru suma de 74 289,70 lei la rubrica ”destinația plății” este menționată o altă factură, cu alt număr și altă dată: factura nr.AS00001267 dd din 26.09.2020. În același rînd, în Ordinul de plată nr.104 din12 noiembrie 2020 pentru suma de 59 862,20 lei, la rubrica ”destinația plății” este menționată o altă factură, cu alt număr și altă dată: factura nr.AS00001423 dd din 10.11.2020 și AS00001385 dd din 28.10.2020. Iar suma transferată în baza acestor două ordine de plată depășește suma de 130 751,90 lei, indicată în factura fiscală, eliberată de SRL ”Autoframe-FM” la 13.11.2020 .

22. În afară de aceasta, instanța de judecată consideră că acest Raport de Expertiză Extrajudiciară nu poate servi probă pertinentă și admisibilă din următoarele raționamente.

23. Potrivit art. 19 alin. (5) al Legii nr. 68 din 14.04.2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, *expertiza extrajudiciară poate servi drept material auxiliar pentru o plîngere, decizie, negociere, tranzacţie de împăcare sau pentru un alt proces* ***de natură extrajudiciară.***

24. Se reține că în raportul de expertiză extrajudiciară nr. 1608, 1609 din 24.07.2020, expertul CNEJ, Sandu Ion, a calculat costul reparației de restabilire integrală a automobilului deteriorat de model *****, cu n/î *****, reieșind din faptul înlocuirii integrale a tuturor pieselor deteriorate ale acestuia, conform tabelului prezentat la pagina 2-3 al raportului. Tot aici s-a calculat costul înlocuirii farului xenon cu indicator direcție st/dr, în calitate de 2 bucăți (poziția 12 din tabel), în valoare totală de 1844,06 euro. Însă, conform Procesului-verbal de constatare a pagubei din 18.05.2020, un far drept (xenon) (poziția 8) urma a fi

înlocuit, iar *Farul stîng (poziția 19)* a fost constatat ca *fiind deteriorat* și acela urma să fie *reparat* prin sudarea plasticului și nu urma a fi înlocuit, conform soluțiilor tehnologice de reparație.

25. În ședință a fost audiat expertul judiciar Sandu Ion, care a declarat că farul față dreapta avea defecte. Tehnologic, farul trebuia înlocuit. Nu este nici un act normativ, unde să fie indicat ce defecte trebuie să aibă farul, pentru a fi înlocuit. De aceea, expertul, în baza cunoștințelor sale, examinînd piesa defectă, decide dacă trebuie înlocuită sau nu. Consideră expertul, că în cazul de față, farul față dreapta avea defect și trebuia înlocuit. Nu a făcut interpelare la dealerul oficial KIA și nici nu era necesar, deoarece era vădit faptul, că farul avea defect, care necesita înlocuire.(f.d.164)

26. Este important de reținut, că expertul nu a oferit un răspuns clar la întrebarea (în afară de propriile percepții), din care considerente a conchis, că și farul stîng urma de înlocuit, pe cînd, conform Procesului-verbal de constatare a pagubei din 18.05.2020, Farul stîng (poziția 19) a fost constatat ca fiind deteriorat și acela urma să fie reparat prin sudarea plasticului, conform soluțiilor tehnologice de reparație. Instanța de judecată apreciază critic aceste declarații ale expertului. Mai ales, că potrivit prețurilor medii practicate de către 3 stații de specialitate eliberate de una din următoarele unități de specialitate: ”SV-Drive” SRL, ”DTM –AUTO” SRL, ”Otocolor” SRL, această piesă putea fi reparată, la prețul de aproximativ 120-150 lei.

27. În acest sens, pct. 47 al Hotărîrii explicative al CSJ nr. 11 din 16.12.2013 ”Cu privire la aplicarea de către instanțele judecătorești a legislației în domeniul asigurărilor obligatorii și facultative a transportului auto” prevede următoarele: *”**La stabilirea componenţei numerice a pieselor care urmează a fi reparate sau urmează a fi înlocuite**, instanţele de judecată urmează să ia în consideraţie **doar datele consemnate în procesul-verbal de constatare a pagubelor, semnat de părţi**.”*

28. Totodată, se reține că la calcularea costului reparației în sumă de 124 566 lei, expertul de la CNEJ a ignorat prevederile art. 23 din Legea nr. 414 din 22 decembrie 2006.

29. Conform art. 23 alin. (4) din Legea nr. 414 din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule (Legea nr. 414), *costul reparaţiei autovehiculului se stabileşte pe baza documentelor eliberate de unitatea de specialitate acceptată de părţi.*

30. În ședința de judecată s-a stabilit că la data accidentului rutier -11.03.2020, automobilul***** cu n/î ***** avea vechime de exploatare 9 ani, fiind fabricat în anul 2011. Astfel, la calcularea cuantumului despăgubirii se aplică prevederile art. 23 alin. (9) lit. b) al Legii nr. 414.

31. Conform art. 23 alin. (9) litera b) al Legii menționată mai sus, *în procesul evaluării pagubei, atunci cînd este necesară înlocuirea părţilor componente şi a pieselor, în cazul achitării despăgubirii prin virament în contul bancar al unităţii de specialitate, cuantumul despăgubirii de asigurare urmează a fi stabilit de asigurător ţinînd cont de următoarele: b) pentru autovehicule cu o vechime de exploatare de 4 ani şi mai mult şi/sau un parcurs mai mare de 100 000 km, costul reparaţiei autovehiculului se stabileşte pe baza documentelor emise de către unitatea de specialitate acceptată de părţi. În acest caz, la reparaţia autovehiculului se vor utiliza părţi componente şi piese noi fabricate în bază de licenţă (piese aftermarket) sau originale foste în folosinţă care corespund cerinţelor tehnice şi de securitate rutieră. În cazul cînd părţile componente şi piesele noi fabricate în bază de licenţă sau cele originale foste în folosinţă nu sînt disponibile pe piaţa autohtonă, paguba real*

suportată pentru autovehicule se va determina conform preţului la părţile componente şi piesele originale noi.

32. Conform pct. 54 a Hotărîrii explicative CSJ nr. 11 din 16.12.2013, menționată mai sus, *în cazul achitării despăgubirii prin virament, în contul bancar al unităţii de specialitate, în procesul evaluării pagubei, atunci când este necesară înlocuirea părţilor componente şi a pieselor, cuantumul despăgubirii de asigurare urmează a fi stabilit de asigurător, ţinând cont de următoarele: a) pentru autovehicule cu o vechime de exploatare de până la 3 ani şi un parcurs de până la 100000 km, costul reparaţiei autovehiculului se stabileşte pe baza documentelor emise de către unitatea de specialitate, acceptată de părţi. În acest caz, la reparaţia autovehiculului se vor utiliza părţi componente şi piese originale noi; b)* ***pentru autovehicule cu o vechime de exploatare de 4 ani şi mai mult*** *şi/sau un parcurs mai mare de 100000 km,* ***costul reparaţiei autovehiculului se stabileşte pe baza documentelor emise de către unitatea de specialitate, acceptată de părţi****. În acest caz, la reparaţia autovehiculului se vor utiliza părţi componente şi piese noi, fabricate în bază de licenţă (piese after market) sau originale, foste în folosinţă, care corespund cerinţelor tehnice şi de securitate rutieră. În cazul când părţile componente şi piesele nou fabricate, în bază de licenţă sau cele originale, foste în folosinţă, nu sunt disponibile pe piaţa autohtonă, paguba real suportată pentru autovehicule se va determina, conform preţului la părţile componente şi piesele originale noi. În cazul în care despăgubirea de asigurare se solicită în numerar sau prin virament, în contul bancar al persoanei păgubite, indiferent de vechimea de exploatare a autovehiculului şi parcursul acestuia, cuantumul despăgubirii de asigurare se stabileşte, luând în calcul preţurile medii practicate de minimum trei unităţi de specialitate, acceptate de părţi pentru manopera şi pentru materialele aferente reparaţiei sau înlocuirii părţilor componente şi pieselor avariate, precum şi pentru părţi componente şi piese nou fabricate, în bază de licenţă sau originale, foste în folosinţă, care corespund cerinţelor tehnice şi de securitate rutieră. În cazul când părţile componente şi piesele nou fabricate, în bază de licenţă sau cele originale foste în folosinţă, nu sunt disponibile pe piaţa autohtonă, paguba real suportată pentru autovehicule se va determina, ţinând cont de dispoziţiile alin.(8) al art.23 din Legea nr.414-XVI din 22.12.2006. Actele de evaluare a despăgubirii de asigurare, întocmite fără respectarea prevederilor art.23 din Legea nr.414-XVI din 22.12.2006, nu pot servi drept temei pentru achitarea despăgubirii de asigurare.*

33. Instanța reține că la acest aspect momentul important este pct. 5.1. din Procesul-verbal de constatare a daunelor (RCA) nr. D2-20-0065 din 18.05.2020 și 16.07.2020, întocmit de CA ”Garanție” SA semnat de reprezentantul reclamantului, potrivit căruia *SC ”Cris Consult” SRL a acceptat* achitarea despăgubirii de asigurare în baza prețurilor medii practicate de către 3 stații de specialitate eliberate de una din următoarele unități de specialitate: ”SV-Drive” SRL, ”DTM –AUTO” SRL, ”Otocolor” SRL.

34. Prin urmare, se reține că reclamantul la calcularea sumei prejudiciului material a ignorat prevederile imperative art. 23 alin. (9) lit. b) Legii nr. 414 din 22.12.2006, care prevede că:”...cuantumul despăgubirii de asigurare se stabileşte luînd în calcul prețurile medii practicate de minimum trei unităţi de specialitate *acceptate de părţi...*”

35. Conform art. 23 alin. (12) al Legii nr. 414 sus menționate, *actele de evaluare a despăgubirii de asigurare întocmite fără respectarea prevederilor prezentului articol nu pot servi drept temei pentru achitarea despăgubirii de asigurare.*

36. Instanța de judecată consideră că în conformitate cu art. 23 din legea nr. 414 din 22.12.2006 și pct. 5.1. din Procesul-Verbal de constatare a daunelor nr. nr. D2-20-0065 din 18.05.2020

şi 16.07.2020, întocmit de CA ”Garanţie” S.A., prejudiciul material este necesar de evaluat în baza preţurilor medii practicate de 3 unităţi de specialitate acceptate de părţi (Garanţie S.A. şi SC ”Cris Consult” SRL).

37. Prin urmare, instanța consideră că Raportul de expertiză extrajudiciar de la CNEJ este lipsit de pertinență, deoarece Devizul este elaborat pe baza Programei soft EUROTAX Repair Estimate, Elveția, *care nu a fost acceptată de părți.*

38. Or, conform art. 23 alin. (2) din Legea nr. 414 din 22.12.2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, *costul reparației autovehiculului se stabileşte pe baza documentelor eliberate de unitatea de specialitate acceptată de părți.*

39. În ședința de judecată s-a stabilit că CA ”Garanție” SA a efectuat calculul despăgubirii de asigurare reieșind din prețurile practicate de ”SV-Drive” SRL, ”DTM-AUTO” SRL, ”Otocolor” SRL, și anume: ”SV-Drive” SRL-70428 lei, potrivit Actului de predare spre reparații din 18.07.2020; ”DTM-AUTO” SRL-59592 lei, potrivit Facturii nr. 15/07/2020; ”Otocolor” SRL-67884 lei, potrivit Actului de efectuarea lucrărilor din 15.07.2020, total 197904/1,2 (TVA 20%)/3= 54973,33 lei.

40. Astfel, se reține că suma medie a despăgubirii de asigurare în baza prețurilor medii practicate de către 3 stații de specialitate, conform art. 23 alin. (9) lit. b) din Legea nr. 414 din 22.12.2006, constituie 54 973,33 lei, iar pîrîtul CA ”Garanție” SA a transferat reclamantului 54 974,00 lei, ce se atestă prin ordinele de plată nr. 219 din 02.07.2020 și nr. 473 din 24.09.2020. (f.d. 93 și f.d. 95)

41. Prin urmare, instanța ajunge la concluzia că pretenția reclamantului privind încasarea prejudiciului material în sumă de 88 555 lei este neîntemeiată și urmează a fi respinsă. Mai mult, instanța constată, că reclamantul din motive neclare, *nu a exclus din suma pretinsă, suma de 18960 lei,* care a fost transferată suplimentar de către pîrît prin Ordinul de plată nr.473 din 24.09.2020 (f.d.95), în baza actului de despăgubire din 22.09.2020. Or, chiar dacă de scăzut din suma de 124 566 lei-54 974,00 lei, obținem suma de 69 592 lei, dar nu suma de 88 555 lei, cît solicită reclamantul.

42. *Cu referire la pretențiile reclamantului privind încasarea sumei de 1200 lei, servicii de evacuare.*

43. Instanța consideră că pretenția reclamantului privind încasarea sumei de 1200 lei pentru servicii de evacuare nu este întemeiată.

44. Potrivit Actului de prestări servicii din 16.07.2020, prestator ’’Megasimetric” SRL a prestat servicii de evacuare automobilul avariat***** la data de 16.07.2020 pe ruta (*****) contra sumei 300 lei şi (*****) contra sumei 300 lei, iar în total 600 lei. (f.d.46)

45. Conform art. 22 alin. (8) lit. b) al Legii nr. 414 din 22.12.2006, *în cuantumul despăgubirilor se includ cheltuielile: de transport al bunurilor la locul de reparaţie, parcare sau depozitare.*

46. Instanța reține că potrivit Raportului agentului constatator, accidentul a avut loc la 11.03.2020 pe *****în regiunea intersecţiei cu ***** (sectorul Rîşcani mun. Chişinău). În aceste circumstanţe nu este clar: pentru ce la 16.07.2020 automobilul avariat***** a fost evacuat pe ruta (*****) şi (*****). Se reține că reclamantul nu a prezentat careva acte care confirmă evacuarea pe ruta sus-menționată la data de 16.07.2020.

47. Potrivit Actului de prestări servicii din 08.09.2020, prestator ”Megasimetric” SRL a prestat servicii de evacuare automobilului avariat***** la data de 08.09.2020 pe ruta necunoscută, iar suma serviciului este de 600 lei. (f.d. 51) În aceste circumstanțe nu este clar: pentru ce la

08.09.2020 automobilul avariat***** a fost evacuat pe ruta necunoscută. Totodată, nu este clar, care era necesitatea evacuării.

48. Totodată, instanța reține că în ședința de judecată s-a stabilit că cheltuielile de evacuare nu au fost prezentate și solicitate de la CA ”Garanție” SA cu titlu de despăgubire de asigurare. Reclamantul la depunerea cererii de despăgubire la companie de asigurări nu a anexat aceste cheltuieli.

49. În conformitate cu art. 117 alin. (1) și (2) CPC, *Probe în cauze civile sînt elementele de fapt, dobîndite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanţelor ce justifică pretenţiile şi obiecţiile părţilor, precum şi altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei. (2) În calitate de probe în cauze civile se admit elementele de fapt constatate din explicaţiile părţilor şi ale altor persoane interesate în soluţionarea cauzei, din depoziţiile martorilor, din înscrisuri, probe materiale, înregistrări audio-video, din concluziile experţilor.*

50. Conform art. 118 alin. (1) CPC, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.*

51. Potrivit art. 119 alin. (1) CPC, *probele se adună şi se prezintă de către părţi şi de alţi participanţi la proces.*

52. Conform art. 121 CPC, *instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.*

53. În conformitate cu art. 122 alin. (1) și (2) CPC, *circumstanţele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probaţiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante. (2) Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor.*

54. Prin urmare instanța de judecată ajunge la concluzie că reclamantul nu a prezentat probe pertinente legate cu necesitatea evacuării automobilului avariat la 16.07.2020 și 08.09.2020. Totodată, instanța reține că nu este clar cum atunci automobilul***** s-a deplasat după accidentul rutier din 11.03.2020.

55. Avînd în vedere cele menționate instanța ajunge la concluzia că pretenția reclamantului privind încasarea sumei de 1200 lei cu titlu de cheltuieli de evacuare, urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

56. *Cu referire la pretenția reclamantului privind încasarea sumei de 2100 lei, servicii de evaluare de către CNEJ.*

57. Reclamantul a solicitat încasarea de la CA ”Garanție” SA a sumei de 2100 lei pentru servicii de evaluare. În acest sens reclamantul a anexat factura fiscală seria/nr. IM 2236503 din 31.07.2020 și ordinul de plată nr. 67 din 09.07.2020. (f.d. 47, 135)

58. Conform art. 22 alin. (8) lit. d) din Lgea nr. 414 din 22.12.2006*, în cuantumul despăgubirilor se includ cheltuielile: aferente expertizei tehnice efectuate la cererea păgubitului conform art.21 alin.(2) sau în temeiul unei hotărîri judecătoreşti.*

59. Totodată, conform art. 21 alin. (2) al Legii nr. 414 din 22.12.2006, ***în cazul în care asigurătorul nu a examinat bunurile avariate şi nu a încheiat proces-verbal de constatare a pagubelor*** *în termenul specificat la art.19 alin.(1) lit.c), persoana păgubită este în drept să apeleze la serviciile experţilor independenţi sau ale unităţilor de specialitate pentru constatarea pagubelor, fără a prezenta asigurătorului bunurile avariate.*

60. În ședința de judecată s-a stabilit că Compania de Asigurări ”Garanție” SA a examinat automobilul deteriorat la data de 18.05.2020, 06.06.2020 și 16.07.2020. Astfel, examinarea

automobilului la data de 24.07.2020 nu era necesară. Respectiv cheltuielile de 2100 lei nu sunt necesare și urmează a fi respinse.

61. Prin urmare, instanța ajunge la concluzia că pretenția reclamantului privind încasarea sumei de 2100 lei pentru serviciile de evaluare (întocmirea raportului de expertiză extrajudiciară nr. 1608, 1609 din 24.07.2020 de CNEJ) este neîntemeiată și urmează a fi respinsă.

62. *Cu referire la pretenția reclamantul privind încasarea sumei de 420 lei pentru diagnostică a automobilului.*

63. Reclamantul a solicitat încasarea de la pîrîtul CA „Garanție" SA suma de 420 lei costul de diagnostică a automobilului deteriorat (reglarea unghiurilor la faruri). Instanța reține că reclamantul a anexat la materialele cauzei factura fiscală seria/nr. EAA002751991 din 16.07.2020. (f.d. 41) Însă la materialele cauzei nu a fost anexat bonul de plată a acestei sume.

64. Totodată, în ședința de judecată s-a stabilit că cerința reclamantului privind încasarea sumei de 420 lei pentru diagnostica automobilului nu era coordonată cu pîrîtul CA "Garanție" SA, deoarece autovehiculul avariat a fost examinat de experții CA "Garanție" SA. Mai mult ca atît, Legea nr. 414 din 22.12.2006 nu prevede acoperirea cheltuielilor pentru diagnostica, iar reclamantul nu a invocat norma de drept relevantă.

65. Prin urmare, pretenția reclamantului privind încasarea sumei de 420 lei pentru diagnostică a automobilului urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

66. Reclamantul a mai solicitat încasarea de la CA "Garanție" SA a sumei totale de 44,90 lei pentru servicii poștale, factură fiscală eliberată la 09.07.2020, bon de plată și patru chitanțe, pentru patru destinații (anexînd dovada cheltuielilor f.d. 38-40), însă, avînd în vedere caracterul accesoriu al acestei pretenții, și faptul, că pretenția principală a fost respinsă, instanța va respinge și acest capăt de pretenție accesoriu.

67. Avînd în vedere circumstanțele menționate, instanța de judecată ajunge la concluzia că cererea de chemare în judecată a SRL "Cris Consult" către CA "Garanție" SA privind încasarea prejudiciului material, a serviciilor de evacuare, serviciilor de evaluare și diagnostică a automobilului este neîntemeiată și urmează a fi respinsă.

68. Potrivit art. 94 alin. (1) CPC, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată.* În conformitate cu art. 82 CPC, *cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.*

69. Reieșind din faptul că instanța a ajuns la concluzia că cererea de chemare în judecată depusă de SRL "Cris Consult" către CA "Garanție" SA este neîntemeiată și este necesar a fi respinsă, urmează a fi respinsă și pretenția reclamantului către CA "Garanție" SA privind încasarea cheltuielilor de judecată.

70. Totodată, pîrîtul CA "Garanție" SA, a solicitat restituirea cheltuielilor de judecată în mărime de 5000 lei, cu titlu de asistență juridică.

71. Potrivit art. 96 alin. (1)-(1^1) CPC, (1) *Instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. (1^1) Cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat*.

72. Instanța reține că interesele pîrîtului CA "Garanție" SA au fost prezentate în ședința de judecată de către avocatul Jarovlea Veaceslav. Pîrîtul a suportat cheltuieli pentru asistența juridică acordată de avocatul Jarovlea Veaceslav în sumă de 5000 lei, ce se confirmă prin ordinul de plată din 17.05.2022. (f.d. 97) Prin, urmare, avînd în vedere că cererea de chemare

în judecată către pîrîtul CA ”Garanție” SA a fost respinsă, urmează a fi încasată de la SRL ”Cris Consult” în beneficiul CA ”Garanție” SA suma de 5000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

73. *Cu referire la pretențiile SRL ”Cris Consult” către Boțoroga Mihail privind încasarea costului cheltuielilor pentru locațiunea automobilului.*

74. Prin cererea de concretizare, reclamantul a solicitat încasarea de la Boțoroga Mihail a sumei de 82 366,36 lei-costul cheltuielilor pentru locațiunea automobilului.

75. În conformitate cu art. 16 alin. (2) din Legea nr. 414 din 22.12.2006, *pentru recuperarea daunelor excluse din asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto conform alin.(1), persoana păgubită este în drept să intenteze în instanţă de judecată acţiune civilă împotriva persoanei răspunzătoare de producerea accidentului.*

76. Conform pct. 51 al Hotărîrii explicative al CSJ nr. 11 din 16.12.2013 ”Cu privire la aplicarea de către instanțele judecătorești a legislației în domeniul asigurărilor obligatorii și facultative a transportului auto”, *la fel, nu poate fi pusă pe seama asigurătorului cheltuielile legate de închirierea altui mijloc de transport de către persoana păgubită în perioada reparației autovehiculului deteriorat. Aceste cheltuieli în sensul art.16 alin.(2) din Legea nr.414-XVI revin persoanei răspunzătoare de producerea accidentului.*

77. Conform art. 19 Cod civil, *(1) În condiţiile legii, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial şi nepatrimonial cauzat astfel. (2) Se consideră prejudiciu patrimonial cheltuielile pe care persoana lezată le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului sau interesului recunoscut de lege încălcat, distrugerea sau deteriorarea bunurilor sale (daună reală), precum şi profitul ratat ca urmare a încălcării dreptului sau interesului recunoscut de lege (profit ratat). (5) Repararea prejudiciului presupune repunerea persoanei lezate în situaţia în care s-ar fi aflat dacă prejudiciul nu se producea.*

78. Potrivit art. 1998 alin. (1) Cod civil, *cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune.*

79. Conform art. 2025 alin. (1) Cod civil, *repararea prejudiciului se face în natură, prin restabilirea situaţiei anterioare (transmiterea unui bun de acelaşi gen şi de aceeaşi calitate, repararea bunului deteriorat etc.), iar dacă aceasta nu este cu putinţă ori dacă persoana vătămată nu este interesată de repararea în natură, prin plata echivalentului bănesc (despăgubire), stabilit prin acordul părţilor sau, în lipsa unui asemenea acord, prin hotărîre judecătorească.*

80. Din probele cauzei se constată, că la data de 11.03.2020 în mun. Chișinău a avut loc un accident rutier, în urma căruia a fost deteriorate automobilul de model*****, n/î ***** ce aparține cu drept de proprietate reclamantului. Conform actelor dosarului, Boțoroga Mihail a produs accidentul rutier.

81. Totodată, pe parcursul perioadei de indisponibilizare a automobilului accidentat, reclamantul a fost nevoit să suporte cheltuieli suplimentare legate de arenda unui alt automobil.

82. Astfel, din materialele cauzei rezultă la data de 16.03.2020 reclamantul SRL ”Cris Consult” a încheiat cu SRL ”Avante” contract de locațiune nr. 1603-20AA. Prin urmare în baza contractului menționat reclamantul a achitat SRL ”Avante” pentru locațiunea automobilului în total suma de 82 366,36 lei: pentru luna martie 2020 -5471,33 lei, aprilie 2020-9 903,18 lei, mai 2020 -10 224,27 lei, iunie 2020-9 916,44 lei, iulie 2020-10 376 lei, august -10 359

lei, septembrie 2020-10 111,92 lei, octombrie 2020-10 508,38 lei, noiembrie 2020-5 496,28 lei. Acest fapt se confirmă prin facturile fiscale anexate la materialele cauzei: seria/nr. AAH 9320303 din 31.03.2020; AAH 9321666 din 30.04.2020; AAH 9322814 din 31.05.2020; AAH 9322925 din 30.06.2020; AAJ 4843746 din 31.07.2020; AAJ 4847649 din 31.08.2020; AAJ 4848675 din 30.09.2020; AAJ 4848699 din 31.10.2020; AAJ 48484797 din 16.11.2020. (f.d. 29-37) Totodată, această sumă rezultă și din Actul de verificare al deconectărilor reciproce la data de 14.04.2022 între SRL ”Avante” și SRL ”Cris Consult”. (f.d. 61)

83. Prin urmare, raportînd prevederile legale enunțate la circumstanțele cauzei, instanța de judecată consideră necesar de a admite pretenția reclamantului SRL ”Cris Consult” privind încasarea de la Bețoroga Mihail suma de 82 366,36 lei cu titlu de cheltuieli pentru locațiunea automobilului.

84. Conform art.82 CPC, *cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.*

85. În conformitate cu art. 94 alin. (1) CPC, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.*

86. Conform art. 3 alin. (1) lit. a) al Legii taxei de stat nr. 1216 din 03.12.1992, *pentru cererile de chemare în judecată privitor la litigiile cu caracter patrimonial se achită taxa de stat - 3% din valoarea acţiunii sau din suma încasată, dar nu mai puţin de 150 lei şi nu mai mult de 25000 lei de la persoanele fizice şi nu mai puţin de 270 lei şi nu mai mult de 50000 lei de la persoanele juridice*.

87. Din materialele cauzei rezultă că la depunerea cererii de chemare în judecată reclamantul a achitat taxa de stat în mărime de 6126,00 lei, ce se confirmă prin ordinul de plată nr. 133 din 22.12.2020. (f.d.3)

88. Instanța de judecată conchide, reieșind din prevederile legale citate supra, că taxa de stat care urmează a fi încasată din contul prîtului Bețoroga Mihail constituie suma de 2470,99 lei (82 366,36 lei suma încasată de la pîrîtul Bețoroga Mihail *x* 3%= 2470,99 lei). Prin urmare, instanța consideră necesar de a încasa de la Bețoroga Mihail în beneficiul SRL ”Cris Consult” suma de 2470,99 lei cu titlu de taxă de stat.

89. Potrivit art. 96 alin. (1)-(1^1) CPC, (1) *Instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. (1^1) Cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat*.

90. Materialul probator al cauzei atestă faptul că reclamantul a achitat pentru serviciile juridice avocatului Rusanovschi Radu suma de 5000 lei, acest fapt este confirmat prin bonul de plată ordin de plată nr. 69 din 13.07.2020 (f.d.62). Totodată, reieșind din mărimea sumei încasată din contul pîrîtului Bețoroga Mihail instanța de judecată ajunge la concluzia de a încasa de la Bețoroga Mihail în beneficiul reclamantului SRL ”Cris Consult” suma de 2500 lei cu titlu de cheltuieli legate de asistență juridică.

91. Conform art.art. 238-241 CPC RM, instanţa de judecată,-

A H O T Ă R Î T:

Se respinge ca nefondată cererea de chemare în judecată a SRL ”Cris Consult” către CA ”Garanție” SA privind încasarea prejudiciului material, a serviciilor de evacuare, serviciilor de evaluare și diagnostică a automobilului, încasarea cheltuielilor de judecată.

Se încasează de la SRL ”Cris Consult” în beneficiul CA ”Garanție” SA suma de 5000 (cinci mii) lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Se admite ca întemeiată cererea de chemare în judecată a SRL ”Cris Consult” către Boțoroga Mihail privind încasarea costului cheltuielilor pentru locațiunea automobilului, și a cheltuielilor de judecată.

Se încasează de la Boțoroga Mihail în beneficiul SRL ”Cris Consult” suma de 82 366,36 lei cu titlu de cheltuieli pentru locațiunea automobilului, suma de 2500 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, suma de 2470,99 lei cu titlu de taxă de stat, **iar în total suma de 87 337,35 (optzeci și șapte mii trei sute treizeci și șapte,35) lei.**

Hotărîrea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile de la data pronunţării dispozitivului hotărîrii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Centru).

Preşedintele şedinţei Maria Ţurcan
Judecătorul